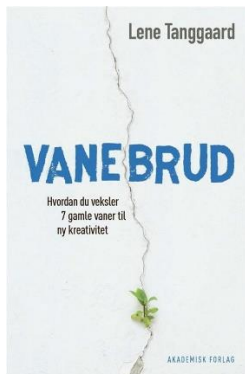

Vanebrud – en boganmeldelse

/MSS

Hvad er kreativitet, og hvordan fremmer man den? Det har professor Lene Tanggaard længe været optaget af. Nu har hun givet os en række gode råd om at være kreative i sin nye bog: "Vanebrud Hvordan du veksler 7 gamle vaner til ny kreativitet"

Vaner og kreativitet

"Vaner er i denne bogs optik en art fundament for, at kreativitet overhovedet kan opstå. Kreativitet er i den forstand kun toppen af isbjerget"

Sådan indledes bogen, og dermed berøres allerede fra begyndelsen en af bogens – efter denne anmelders mening – store fortjenester. Nemlig at forfatteren gør op med den overfladiske opfattelse af, at kreativitet udelukkende handler om at gøre noget enestående nyt og andet end man plejer.

Ifølge Lene Tanggaard står rutiner nemlig ikke i modsætning til kreativitet. Tværtimod kommer vi 'sjældent ret langt uden at inddrage basale rutiner, vaner, redskaber og teknologier', som hun skriver.

Netop derfor opfordrer hun heller ikke til at bryde med gamle vaner i forståelsen, at smide dem ud. Men hun opfordrer til eksperimentelt at

bryde en vane, samtidig med at man står ved sit fundament. Man kunne måske kalde det at bryde vanen under kontrollerede former.

7 vanebrud

Igennem bogens 7 vanebrudskapitler:

1. Spørg
2. Lær
3. Se, mærk, smag, duft, lyt
4. Leg
5. Tænk
6. Fordyb dig
7. Glem dig selv

giver Tanggaard en lang række eksempler fra andres forskning såvel som fra sit eget professionelle og private liv på, hvordan vanebrud kan skabe kreativitet og ny erkendelse. Hvert kapitel afsluttes med en række gode – og ofte forfriskende – råd, som f.eks. her i kapitlet 'Lær':

"Giv dig selv lov til ikke at lære noget. Prøv i perioder at undgå at lære noget. Måske vil du der opleve, at du lærer mest. Eller også har du en fordel, når de andre kommer tilbage til det gamle."

Eller i kapitlet 'Leg':

"Lad være med at lave legepladsen om til et læringsrum. Børn lærer meget i legen, men hvis vi begynder at kalde det læring, så risikerer vi, at de stopper med at lege og dermed at lære."

Vi må håbe, at der er nogen uddannelsespolitikere, der læser og tager ved lære af de gode råd!

Dyrk et håndværk og glem dig selv

Mit absolutte yndlingsråd bliver givet i kapitlet 'Fordyb dig' og lyder i al sin enkelthed: *Dyrk et håndværk.*

I den efterfølgende forklaring henvises til kendte fortalere for håndens arbejde: Mattias Tesfaye,

Lene Tanggaard er professor ved Institut for Kommunikation og Psykologi ved Aalborg Universitet. Hun er bl.a. interesseret i kreativitet og læreprocesser.

Du kan se mere om hendes arbejde: <http://personprofil.aau.dk/101324> og udgivelser: http://vbn.aau.dk/da/persons/pp_1c9bfda9-8265-4a28-a2da-8d733a2c43e2/publications.html

Lene er en af vores produktionsskoleambassadører!

Richard Sennett og Matthew B. Crawford. Den sidste citeres for at sige at:

”Vi tyer til *mindfulness* som aldrig før, men det at mestre et håndværk kan give os den samme intense oplevelse af koncentration og tilstedeværelse. Her får vi så samtidig den glæde, at andre kan få gavn af det, vi tilvirker.”

Dette ligger i fin forlængelse af det sidste vanebrydningskapitel om at ’glemme sig selv’. Her skriver Tanggaard bl.a.

”*Det er opslugtheden af egen metier, der gør det muligt at glemme sig selv.* Du kan altså ikke som sådan beslutte dig for at ville glemme dig selv. Du bliver nødt til at have noget at engagere dig i, der gør det muligt at glemme dig selv.”

At glemme sig selv i produktionsskoleværkstedet

For os, der arbejder med produktionsskoler, er der meget genkendelse i rådene. Både det med håndværket og det med at glemme sig selv er essentielt for aktiviteten i den gode værkstedspraksis på produktionsskolerne. Her bliver den unge budt indenfor i et fag, hvor man laver noget, som andre får glæde af, og som derigennem giver en selv glæde.

Og når nødvendigheden i arbejdet og produktionen banker på – når tingene skal være færdige til tiden, fordi nogen venter på dem, ja så glemmer man indimellem sig selv og sine egne behov. En produktionsskolelærer har udtrykt det ved at sige, at på værkstedet kan de unge lægge personligheden (= dem selv) til side, og derved udvikle sig ikke kun fagligt men også personligt.

Ovenstående er indlysende for mange produktionsskolelærere, men bliver ofte overset i vores iver efter at sende så mange unge som muligt ind på de længerevarende og ofte akademiske uddannelser.

Tak for de gode råd

Lene Tanggaards råd kan virke enkle og ligetil, men netop deri består deres kvalitet. Vi lever i en verden, der er kompleks, hvor forandringer ses som et gode, og hvor ting måske nogle gange gøres mere komplicerede end de egentlig er.

Vi har brug for enkelheden og for anerkendelsen af de gode vaner og rutiner som nødvendige for en god og holdbar udvikling. Derfor: Tak Lene, fordi du med dine råd sætter de tilsyneladende små og enkle forandringer i centrum!